

Εγχειρίδιο Ένταξης Ατόμων Με Λιγότερες Ευκαιρίες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
1. ΣΚΟΠΟΣ	7
2. ΔΕΔΟΜΕΝΑ	8
3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	9
3.1. ΦΟΡΕΙΣ	
3.2. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	
3.3. ΠΗΓΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	
3.4. ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΩΝ	
3.5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΑΝ	
4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	13
5. ΤΡΟΠΟΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	15
5.1. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	
5.2. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ	
5.3.ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ	
5.4. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ	
5.5. ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ	
5.6. ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	21
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	22

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας γιορτάζεται το 2022 και έχει ως σκοπό του να εστιάσει στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και τις ευκαιρίες των νέων βάσει των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να γίνουν ενεργοί πολίτες και να προωθήσει με τον αποδοτικότερο τρόπο τις δυνατότητες που προσφέρονται μέσα από τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα νέων.

Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε πως είναι απαραίτητη η διασφάλιση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τα ζητήματα που αφορούν τους νέους.

Αυτή η απόφαση περιλαμβάνει εκστρατείες ενημέρωσης και μεταξύ άλλων και δραστηριότητες. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας και της προώθησης των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στους νέους, θεωρήθηκε απαραίτητο να δημιουργηθεί ένας οδηγός κατάλληλος να κατευθύνει, να ενημερώσει, να εμπνεύσει και να συμβάλει ουσιαστικά στην ένταξη των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες.

Ωστόσο θεωρείται σημαντικό να γίνει πλήρως κατανοητή η πορεία συγγραφής του παρόντος οδηγού, καθώς και η συνολική αξία του. Συνεπώς κρίνεται εξίσου απαραίτητο να γίνει αναφορά στο σκοπό του οδηγού, τα δεδομένα, που χρησιμοποιήθηκαν, τα αποτελέσματα, που παρήχθησαν και τα συμπεράσματα, που εξήχθησαν, βασισμένα στα αποτελέσματα, που προέκυψαν.

Η διαδικασία αυτή επέτρεψε τη δημιουργία του συγκεκριμένου οδηγού μεθόδων βελτιστοποίησης στον τομέα της προσέγγισης των νέων με λιγότερες ευκαιρίες στο πλαίσιο της υλοποίησης των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.

Το πλαίσιο των Προγραμμάτων περιλαμβάνει την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών σε άτομα με λιγότερες ευκαιρίες, ώστε με αυτόν με τον τρόπο να ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες, να ευαισθητοποιήσει και να ενδυναμώσει τις δραστηριότητες τέτοιου είδους. Είναι ουσιαστικό πριν προχωρήσει κάποιος στην ανάγνωση αυτού του οδηγού, να έχει μια πλήρη εικόνα ως προς τί εννοείται ως «νέος με λιγότερες ευκαιρίες».

Συγκεκριμένα οι νέοι αυτοί συνδέονται με ορισμένους φραγμούς σε σχέση με τους υπόλοιπους νέους. Οι φραγμοί σχετικά με τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες περιλαμβάνουν σωματικούς, νοητικούς, πνευματικούς, αισθητηριακούς φραγμούς, προβλήματα υγείας, φραγμοί που σχετίζονται με τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, πολιτισμικές διαφορές, κοινωνικοί φραγμοί, οικονομικοί φραγμοί, φραγμοί που οφείλονται σε διακρίσεις, καθώς και γεωγραφικοί φραγμοί.

1. ΣΚΟΠΟΣ

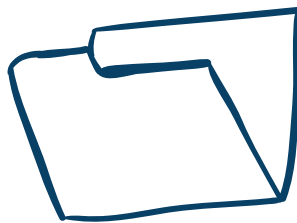
Σκοπός του παρόντος εγχειριδίου είναι να ενημερώσει και να καταρτίσει σχετικά με τους τρόπους συμπερίληψης των νέων με λιγότερες ευκαιρίες στα Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Ο παρών οδηγός σχεδιάστηκε βασισμένος στα συμπεράσματα και τα αποτελέσματα μια έρευνας, η οποία πραγματοποιήθηκε μέσω ερωτηματολογίων. Η έρευνα αυτή, η οποία υλοποιήθηκε από το INEΔΙΒΙΜ και είχε τον τίτλο «Πώς επιχειρηγούμενοι φορείς από τα προγράμματα Erasmus+ / Youth και European Solidarity Corps κατά την περίοδο 2014-2020 και τα έτη 2021-2022 που έχουν υλοποιήσει / υλοποιούν σχέδια πάνω στη θεματική της ένταξης και πολυμορφίας ή / και έχουν εντάξει / εντάσσουν στα σχέδια τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες, και ποιος ο τοπικός αντίκτυπος αυτών (αφορά την Ελλάδα)».

Μέσα από τον οδηγό αυτόν επιτελείται ο

εξής σκοπός: Η δημιουργία μιας πλήρους οπτικής, όσον αφορά την προσέγγιση ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες σε σχέση με τους φορείς και τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα νέων, μέσα από ένα ευρύ φάσμα αναφορών, προκειμένου να καλυφθούν, όσο το δυνατόν περισσότερο, όλες οι περιπτώσεις.

Οποιοσδήποτε επιθυμεί να εμβαθύνει στον τομέα προσέγγισης των νέων με λιγότερες ευκαιρίες σε σχέση με τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα για νέους, καθώς και να ενημερωθεί και δυνητικά να εξελιχθεί, μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτόν τον οδηγό, ο οποίος θα τον κατευθύνει πλήρως μέσα από μια πρακτική προσέγγιση του θέματος βασισμένη σε ορισμένα αποτελέσματα, τα οποία εξήχθησαν από τους άμεσα ενδιαφερόμενους με τη συμβολή των δικών τους απαντήσεων, μέσα από τα ερωτηματολόγια.

2. ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Ως δεδομένα για την εξαγωγή αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων χρησιμοποιήθηκαν τα ερωτηματολόγια της έρευνας, η οποία προαναφέρθηκε. Η έρευνα αυτή είχε σκοπό να συγκεντρώσει απαντήσεις σχετικά με τους επιχορηγούμενους φορείς από τα προγράμματα **Erasmus+ / Youth** και **European Solidarity Corps** κατά την περίοδο 2014-2020 και τα έτη 2021-2022.

Οι φορείς αυτοί χωρίζονταν σε δυο κατηγορίες. Η πρώτη περιλάμβανε φορείς που μπορεί να έχουν υλοποιήσει σχέδια βασισμένα στην οριζόντια προτεραιότητα των Προγραμμάτων, την Ένταξη και την Πολυμορφία. Ακόμα οι φορείς αυτοί είτε είχαν εντάξει είτε ενέτασσαν στα σχέδια τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες. Το δεύτερο σκέλος της έρευνας περιλάμβανε τη διερεύνηση του τοπικού αντικτύπου αυτών των φορέων

σε σχέση με την Ελλάδα.

Τα ερωτηματολόγια αυτά απευθύνθηκαν σε όσους φορείς και άτομα είχαν συμμετάσχει σε κάποιο σχέδιο Erasmus+ / Youth και European Solidarity Corps, σε όσους συμμετείχαν σε κάποιο Πρόγραμμα και σε όσους θα συμμετείχαν ή θα ήθελαν να συμμετάσχουν σε κάποιο Πρόγραμμα.

Με γνώμονα τις απαντήσεις των ερωτηθέντων προέκυψαν τα αντίστοιχα ποσοτικά αποτελέσματα και εν συνεχεία εξήχθησαν τα αντίστοιχα συμπεράσματα. Αυτή η διαδικασία ήταν ιδιαίτερως ανταποδοτική, καθώς τα συμπεράσματα αυτά, αποτέλεσαν το εφαλτήριο για τη δημιουργία των τρόπων ένταξης των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες.

Το ερωτηματολόγιο περιείχε ερωτήσεις ως επί το πλείστον κλειστού τύπου, ενώ σε ορισμένες ερωτήσεις χρησιμοποιήθηκε η πεντάβαθμη κλίμακα διαφωνίας-συμφωνίας (δίπολη), παράλληλα με ορισμένες ερωτήσεις ανοικτού τύπου.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

3.1. ΦΟΡΕΙΣ

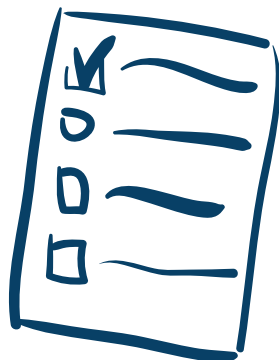
Σύμφωνα με τα αποτελέσματα η πλειοψηφία των συμμετεχόντων φορέων ήταν Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί, δηλαδή ΜΚΟ, ΑΜΚΕ κ. α. Σημαντική ήταν και η παρουσία των Άτυπων Ομάδων Νέων.

Η πλειονότητα των συμμετεχόντων φορέων **σχετικά με τον** κύκλο εργασιών του τελευταίου έτους συγκέντρωνε το ποσό έως και 50.000€, παράλληλα με το ποσό των κάτω από 200.000€ ετησίως, σε ό,τι αφορά τους φορείς.

Επιπλέον οι φορείς ήταν είτε μικροί είτε πολύ μικροί, με πάνω από το 50% να απασχολεί λιγότερους από τρεις εργαζομένους.

Επίσης οι φορείς αυτοί φαίνεται πως δεν επιτέλεσαν κάποια συνέργεια ή συνεργασία, ενώ διαθέτουν υποδομές, οι οποίες είναι φιλικές προς τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες.

Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες οι φορείς είχαν συνάφεια σε θέματα που αφορούν νέους με λιγότερες ευκαιρίες.

3.2. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Η ηλικία των συμμετεχόντων ήταν νέοι και συγκεκριμένα ηλικίας από 18 έως 30 ετών. Από τα ευρήματα διαπιστώνουμε, ότι αυτοί που συμμετείχαν στα Προγράμματα είχαν τουλάχιστον Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Ωστόσο φαίνεται πως δεν αποτελούσαν σταθερό προσωπικό των συμμετεχόντων φορέων. Επιπρόσθετα, οι συμμετέχοντες φορείς σε ποσοστό 70% δεν απασχολούσαν νέους με λιγότερες ευκαιρίες.

Ενδιαφέρον εύρημα αποτελεί πως οι συμμετέχοντες φορείς υλοποίησαν δράσεις, οι οποίες είχαν ως στόχο την ευαισθητοποίηση σε θέματα για νέους με λιγότερες ευκαιρίες με τις περισσότερες δράσεις, να περιλάμβαναν λιγότερους από πενήντα συμμετέχοντες.

Ως προς τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες, η πλειονότητα αποτελούταν από γυναίκες έως 30 ετών, με κυρίαρχη την ηλικιακή ομάδα 18-25. Εν συνόλω, οι νέοι φαίνεται πως δεν αντιμετώπισαν κάποιο πρόβλημα μειονεκτικής θέσης σε σύγκριση με τους συνομηλίκους τους.

3.3. ΠΗΓΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Οι πηγές ενημέρωσης των φορέων ως προς τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες ήταν μέσα από τη συμμετοχή σε δράσεις για νέους με λιγότερες ευκαιρίες (16,7%), από τη συμμετοχή σε συνέδρια και σε ομιλίες (14,3%), από τη συμμετοχή σε ταξίδια επιμορφωτικού χαρακτήρα (13,9%), από τους ιστότοπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (13,6%), από το ηλεκτρονικό υλικό (12,8%), και από μελέτες και έρευνες (10,8%). Παράλληλα οι κυρίαρχοι τρόποι προσέγγισης των νέων αυτών ήταν οι «Σχετικές δράσεις κινητοποίησης» και οι «Καμπάνιες ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης». Ωστόσο φαίνεται πως οι φορείς δεν είχαν κάποιο συγκεκριμένο στρατηγικό πλάνο για την ένταξη των νέων με λιγότερες ευκαιρίες.

Η διαπίστωση πως οι φορείς δεν είχαν κάποιο συγκεκριμένο στρατηγικό πλάνο ενισχύεται από την παρατήρηση πως τα σχέδια ανταποκρίθηκαν στους συμμετέχοντες σε λιγότερο από το (50%). Τα σχέδια αυτά είχαν υλοποιηθεί από τους φορείς για τη συμμετοχή νέων με λιγότερες ευκαιρίες. Αντιθέτως φαίνεται πως τα υποστηρικτικά μέτρα προετοιμασίας είχαν καλύτερα αποτελέσματα.

3.4. ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΩΝ

Όσον αφορά την ευαισθητοποίηση των νέων οι μέθοδοι περιλάμβαναν τη συμμετοχή σε ομάδες (24%), τις συναντήσεις και τα workshops (23%), τις διαλέξεις (23%) και τη συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια (18%).

Από το αποτέλεσμα αυτό δεν αναδεικνύεται ένα ισχυρό ποσοστό σε κάποια συγκεκριμένη μέθοδο. Οι διαλέξεις, μαζί με συναντήσεις και workshops, μαζί με τη συμμετοχή σε ομάδες, και μαζί με τη συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια (28%) είχαν συντριπτικά ποσοστά από θετικές γνώμες.

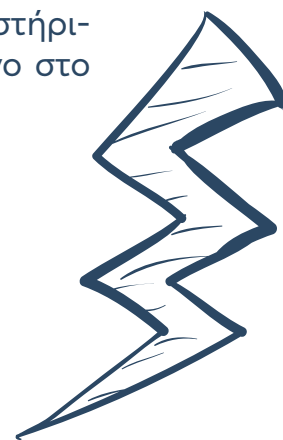
3.5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΑΝ

Το πρόβλημα που αντιμετώπιζαν οι νέοι με λιγότερες ευκαιρίες ήταν οι οικονομικοί φραγμοί (33%), οι κοινωνικοί φραγμοί (7%), οι γεωγραφικοί φραγμοί (5%) και **μόνο το** (4%) κάποια μορφή αναπηρίας.

Η προσέγγιση των φορέων φαίνεται πως ήταν οι σχετικές δράσεις κινητοποίησης (40%) και οι καμπάνιες ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης (38%), ενώ φαίνεται πως δεν είχε αρνητικές γνώμες για τις πολιτικές ένταξης των φορέων, παρόλο που είχαν συναντήσει κάποιο εμπόδιο, με κυρίαρχα εμπόδια το χρόνο που απαιτείται, τους οικονομικούς πόρους που απαιτούνται και την οργανωτική δομή που απαιτείται.

Τα σχέδια Erasmus+ / Youth και European Solidarity Corps φαίνεται πως δεν συνδέθηκαν με τους νέους ως προς την εύρεση εργασίας, ενώ το ποσοστό συμμετεχόντων είχε θετική εμπειρία και θεωρεί, ότι επωφεληθήκε από αυτά.

Οι κυρίαρχες απαντήσεις στην ερώτηση «σε τί βοήθησε η συμμετοχή στα Προγράμματα Erasmus+ / Youth και European Solidarity Corps», ήταν πως συνέβαλε στις κοινωνικές επαφές (32%), στην αύξηση των γνώσεων (29%), στην ψυχολογική στήριξη (19%) και στις εργασιακές δεξιότητες (μόνο στο 17%).

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το αποτέλεσμα της έρευνας έδειξε πως οι συμμετέχοντες φορείς δεν απασχολούσαν σε μεγάλο βαθμό νέους με λιγότερες ευκαιρίες στις δράσεις τους. Επιπλέον, προκειμένου δώσουμε μια περεταίρω επεξήγηση σε αυτό το αποτέλεσμα της έρευνας, αξίζει να αναφέρουμε, ότι οι νέοι με λιγότερες ευκαιρίες που απασχολούνταν σε συμμετέχοντες φορείς ήταν το πολύ ένας. Η έλλειψη στρατηγικού πλάνου των φορέων ως προς την προσέγγιση των νέων με λιγότερες ευκαιρίες, δείχνει την ανάγκη δημιουργίας ενός τέτοιου πλάνου, το οποίο θα αυξήσει τα ποσοστά συμμετοχής ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες στα Προγράμματα.

Είναι ουσιαστικό να αναφερθεί πως οι νέοι συμμετείχαν σε μια δράση, και μάλιστα ένα αξιόλογο ποσοστό νέων εξέφρασε την επιθυμία για τη συμμετοχή σε περισσότερες από μια δράσεις. Συνεπώς τους ενδιέφεραν οι διαφορετικές δράσεις, που ήδη υλοποιούνταν, ωστόσο δεν είχαν καταφέρει να συμμετάσχουν σε αυτές.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι οι φορείς χρησιμοποιούσαν παραπάνω από μια μέθοδο προσέγγισης. Αυτό φαίνεται από τα αποτελέσματα, τα οποία δεν ήταν συντριπτικά ως προς κάποια μέθοδο. Συνεπώς, παρόλο που υπήρξε ένα σχετικά ευρύ φάσμα μεθόδων, αυτές κρίθηκαν ποσοτικά ή ποιοτικά ως ανίσχυρες να προσεγγίσουν ένα σημαντικό ποσοστό νέων με λιγότερες ευκαιρίες.

Τέλος διαπιστώθηκε πως οι νέοι παρόλη τη θετική τους εμπειρία, δεν βοηθήθηκαν στην εύρεση εργασίας. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ανάγκη μιας καλύτερης οργάνωσης δεξιοτήτων και την καλύτερη απόδοση αυτών στο Europass, προκειμένου να υπάρξει η αντίστοιχη ανταπόκριση στην αγορά εργασίας. Το Europass αποτελεί ένα εργαλείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τα προσόντα, τις δεξιότητες και πώς αυτά μπορούν να γίνουν κατανοητά πανευρωπαϊκά στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής κινητικότητας.

5. ΤΡΟΠΟΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Έχοντας βασιστεί στις παραπάνω διαπιστώσεις μπορούμε να ακολουθήσουμε μια σειρά τρόπων ένταξης, προκειμένου να αυξήσουμε τη συμπερίληψη ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες στα Προγράμματα και στους φορείς και να καλύψουμε όσο το δυνατόν, τα ελλείμματα που παρουσιάστηκαν ή να βελτιώσουμε τα θετικά στοιχεία στους υπάρχοντες τρόπους ένταξης, εφόσον δεν φέρνουν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

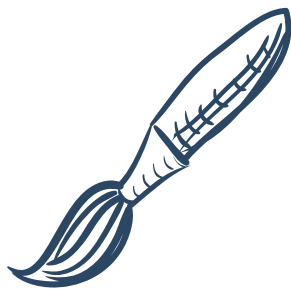
Αξίζει να σημειωθεί πως απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη αυτών των τρόπων ένταξης γενικότερα, είναι η ευελιξία, η προσαρμοστικότητα και ο προβληματισμός.

Η ευελιξία είναι απαραίτητο στοιχείο για την ένταξη των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες, καθώς κάθε άτομο είναι μοναδικό και τα χαρακτηριστικά που το κάνουν να συνδέεται με την ομάδα των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες μπορούν να διαφέρουν από άτομο σε άτομο. Συνεπώς, χωρίς ευελιξία, θα ήταν αδύνατον να επιτευχθεί ο σκοπός της αύξησης στην ένταξη των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες. Λόγου χάρη, ένας σχεδιασμός μιας δράσης, ο οποίος θα ήταν προσκολλημένος σε ένα και μόνο χαρακτηριστικό ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες, χωρίς την ικανότητα να μεταβληθεί, θα αποτελούσε όχι μόνο εμπόδιο για την ένταξη άλλων ομάδων ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες, αλλά και θα ήταν αποτρεπτικός για αυτά, δημιουργώντας μάλιστα αίσθημα αποκλεισμού, περιθωριοποίησης και αποστροφής.

Η προσαρμοστικότητα είναι η αλλαγή που μπορεί να χρειαστεί, η οποία ωστόσο θα πρέπει να ταιριάζει στο σύνολο του τρόπου ένταξης και στις εκάστοτε ανάγκες των ατόμων. Κρίνεται πως θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μια ενδελεχής έρευνα σχετικά

με τις αλλαγές που πρόκειται να πραγματοποιηθούν και τη σύνδεσή τους με τις ομάδες των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες. Για παράδειγμα μια αλλαγή εμπίπτει στη χαρακτηριστική προϋπόθεση της ευελιξίας, ωστόσο αν δεν καταφέρνει να εφάπτεται με τις ομάδες ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες δεν είναι αποδοτική. Συνεπώς η προσαρμοστικότητα είναι και αυτή μια σημαντική προϋπόθεση. Τέλος, ο προβληματισμός είναι εξίσου απαραίτητο στοιχείο. Αξίζει να αναλυθεί τί εννοούμε με την έννοια του προβληματισμού. Προβληματισμό εννοούμε τη διαδικασία μια παραγωγικής σκέψης, πολλές φορές με τη μορφή ενός καταγισμού ιδεών. Για παράδειγμα η ομαδική χρήση ενός λευκού δραστηρίου πίνακα, προκειμένου να δοθούν απαντήσεις-λύσεις σε μια ερώτηση - πρόβλημα είναι μια απολύτως υγιής διαδικασία βελτίωσης, απαλλαγμένη από το πλαίσιο του προβληματισμού με χαρακτηριστικά αρνητισμού, απαισιοδοξίας, ανταγωνισμού και άγχους. Μέσα από αυτή τη διαδικασία ο προβληματισμός μπορεί να φέρει στο προσκήνιο νέες ιδέες, να συμβάλλει στην διόρθωση και κατ'επέκταση στη βελτίωση μιας δράσης, μιας κατάστασης, ενός σχεδίου.

5.1. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Είναι σημαντικό η ομάδα ενός Προγράμματος να περιλαμβάνει τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες. Είναι εξίσου σημαντικό, η προσέγγιση των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες να ξεκινήσει από την ευρύτερη κοινότητα, προκειμένου να ληφθεί μια πλήρης εικόνα των ελλείψεων και των αναγκών τους. Συγκεκριμένα θα ήταν ιδιαίτερα βοηθητικό ως προς τον σχεδιασμό, να διεξαχθεί μια έρευνα σχετικά με τις ομάδες ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες, η οποία θα περιλαμβάνει ερωτηματολόγια, τα οποία θα εμπεριέχουν ερωτήσεις σχετικά τις ελλείψεις και τις ανάγκες και τα οποία θα διανεμηθούν στις περιοχές ενδιαφέροντος των συντακτών των ερωτηματολογίων.

Για να μπορέσει το συγκεκριμένο εγχείρημα να είναι αποδοτικό είναι απαραίτητο να υπάρχει επαφή με ανθρώπους που λαμβάνουν αποφάσεις στις τοπικές κοινότητες. Για παράδειγμα, διάφοροι τοπικοί φορείς διαθέτουν μια συλλογή ή κατάλογο από τις ομάδες ενδιαφέροντός τους, για τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες. Συνεπώς μια βοηθητική ενέργεια θα ήταν να γίνει μια αναφορά του σκοπού της προσέγγισης ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες και σε αυτούς τους φορείς, οι οποίοι θα μπορούσαν να δώσουν μια γενική εικόνα των αναγκών, των ελλείψεων και των χαρακτηριστικών των ομάδων ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες. Οπότε θα μπορούσαν ακόμα και να

δημιουργηθούν εξ ολοκλήρου Προγράμματα για τους νέους αυτούς, και συνεπώς θα ήταν ευκολότερος ο τρόπος ένταξης, εφόσον θα είχαν παραπάνω πληροφορίες για την ομάδα - στόχο.

Είναι ουσιαστική η ανάγκη αντίληψης των νέων με λιγότερες ευκαιρίες, ακόμα και όταν αυτό είναι δύσκολο να εντοπιστεί με την πρώτη προσέγγιση.

Θα ήταν ιδιαίτερα αποδοτικό να προσαρμοστεί το σχέδιο δράσης σε όλα τα σημεία που μπορεί να είναι δυσπρόσιτα για ένα άτομο με λιγότερες ευκαιρίες.

Αυτό συνδέεται με την ανάγκη πραγματοποίησης μιας ενδελεχούς έρευνας των εμποδίων και των λόγων αποκλεισμών των ατόμων αυτών. Παράγοντες αποτελούν η έλλειψη κατάρτισης, εγκαταστάσεων κ.α.

Αν οι νέοι με λιγότερες ευκαιρίες συμπεριληφθούν εξαρχής στο έργο των φορέων με δραστηριότητες προσαρμοσμένες στις δεξιότητές τους, με τις κατάλληλες εγκαταστάσεις και την αντίστοιχη κατάρτιση προσέγγισης των δεξιοτήτων τους με ενθάρρυνση της συμμετοχής τους και υποστήριξη, το πρόβλημα θα μειωθεί σημαντικά.

Ένα άλλο βήμα θα ήταν ακόμα και η προσαρμογή των διαδικασιών αίτησης με πλαίσια ελέγχου και σχολίων, αν και εφόσον υφίσταται αίτηση. Στην περίπτωση που υπάρχει μια διαδικασία αίτησης για την ένταξη του ατόμου με λιγότερες ευκαιρίες αυτή μπορεί να είναι σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή με γραπτό λόγο. Η προσθήκη σημείων ελέγχου, για παράδειγμα μέσω ερωτήσεων κλειστού τύπου, βοηθούν το άτομο να μεταφέρει το κατά πόσον ήταν εύκολη προς το ίδιο η διαδικασία συμπλήρωσης. Ακόμα μέσω των πλαισίων σχολίων, το άτομο μπορεί να μεταφέρει το μήνυμά του, το σχόλιό του, την παρατήρησή του, τον προβληματισμό του, ακόμα και μια πρόταση αναπροσαρμογής της διαδικασίας.

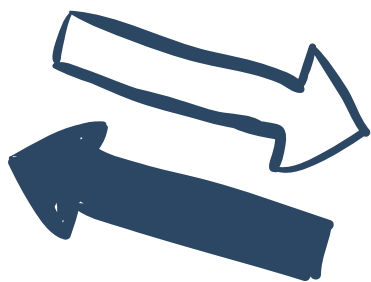
Πρώτο μέλημα για την προσέγγιση ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες είναι ο σχεδιασμός μιας προωθητικής καμπάνιας έργο μέσω διαδικτύου ή φυλλαδίων με απλή γλώσσα και εικόνες, για να γίνει ευκολότερα και άμεσα αντιληπτό το μήνυμα. Επίσης θα ήταν χρήσιμο, εφόσον υπάρχει, να παρουσιάζεται και να προωθείται το υλικό από δράσεις, οι οποίες συμπεριλάμβαναν άτομα με λιγότερες ευκαιρίες, για παράδειγμα μέσα από ένα σύντομο βίντεο.

5.2. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Είναι απολύτως σημαντικό να καλλιεργείται συνεχώς πνεύμα εμπιστοσύνης με τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες, ώστε να αποφευχθεί ο οποιοσδήποτε κίνδυνος δημιουργίας αισθήματος αποκλεισμού.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από ερωτήσεις που αναδεικνύουν τις δεξιότητες του ατόμου ή ερωτήσεις που αφορούν την ψυχολογική κατάσταση του ατόμου, λόγου χάρη «νιώθεις άνετα εδώ;». Επίσης οι ομαδικές δραστηριότητες θα βοηθήσουν το άτομο να νιώσει ισότιμο μέρος ενός συνόλου. Επιπλέον η ενίσχυση των πρωτοβουλιών μπορεί να συμβάλλει στην καλλιέργεια της εμπιστοσύνης.

Ένας άλλος τρόπος για την καλλιέργεια του κλίματος εμπιστοσύνης στα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες είναι τα παιχνίδια μη τυπικής εκπαίδευσης και η ενίσχυση της πρωτοβουλίας στη λήψη αποφάσεων και εξεύρεσης λύσεων, ώστε να ενισχύσουν το αίσθημα πως η φωνή τους ακούγεται και είναι και βοηθητική.

5.3. ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ

Κρίνεται ως αναγκαία η προσαρμογή και των υλικότεχνικών αναγκών, ώστε να εμπερικλείει τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες. Συγκεκριμένα σε ό,τι αφορά εγκαταστάσεις, υποδομές, εργαλεία και προσβασιμότητα, σε τομέα που περιλαμβάνει υλικά και τεχνικά μέσα, θα είναι αποδοτικότερο να έχει προβλεφθεί η κάλυψη των αναγκών των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες. Για παράδειγμα, σε ένα άτομο που αδυνατεί να περιπατήσει, θα ήταν απαραίτητο για τη συμμετοχή του, να υπάρχουν τα κατάλληλα εργαλεία προσβασιμότητας, όπως μια ράμπα αμαξιδίου.

5.4. ΚΑΤΟΛΟΓΟΣ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Μια άλλη συμβολή στην προσέγγιση ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες είναι μέσα από τη δημιουργία ενός καταλόγου / συλλογής καλών πρακτικών.

Ως καλές πρακτικές εννοούνται οι δράσεις, οι οποίες ήταν αποτελεσματικές και το αποδεικνύουν μέσα από την εφαρμογή τους και τον αντίκτυπό τους και θεωρούνται πρότυπο, το οποίο προτείνεται ευρέως. Καλές πρακτικές μπορούμε να λάβουμε και μέσα από την αξιολόγηση από τους ίδιους τους συμμετέχοντες, ώστε με αυτόν τον τρόπο να συμβάλλουν σε μια ακόμα καλύτερη εφαρμογή των δράσεων.

Μέσα από αυτή τη συλλογή, η οποία μπορεί να εμπλουτίζεται συνεχώς, μπορεί να ανατρέξει ο οποιοσδήποτε ενδιαφέρεται πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα και να εμπνευστεί, να προβληματιστεί και να λάβει περισσότερες πληροφορίες για ήδη υλοποιημένες δράσεις, που συμπεριλάμβαναν άτομα με λιγότερες ευκαιρίες.

5.5. ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

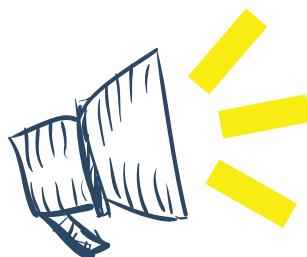
Είναι ιδιαίτερος αποδοτικό να ακουστεί η γνώμη των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες, να εκφράσουν τις ιδέες τους και να εμπλουτίσουν το έργο μέσα από την ενεργή συμμετοχή στη διαδικασία εκτύλιξης αυτού. Η διαδικασία μπορεί να περιλαμβάνει επικοινωνιακή και διαπολιτισμική προσέγγιση απαλλαγμένη από στερεότυπα και ρατσισμό. Λόγου χάρη, η εφαρμογή αυτόματης μετάφρασης μπορεί να βοηθήσει στην επικοινωνία είτε γραπτώς είτε ακουστικώς.

5.6. ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Όπως αναφέραμε και στα συμπεράσματα, οι νέοι παρά'ολη τη θετική του εμπειρία, δεν είχαν την αντίστοιχη ανταπόκριση στην αγορά εργασίας. Συνεπώς παρά'ολες τις δεξιότητες που αναπτύσσουν στα Προγράμματα, αυτές δεν αντανακλώνται ως μέσο για την εύρεση εργασίας. Ένας τρόπος ένταξης των ατόμων θα ήταν η προσαρμογή της οργάνωσης των δεξιοτήτων και για την καλύτερη απόδοση αυτών στο Europass, προκειμένου να υπάρξει η αντίστοιχη ανταπόκριση στην αγορά εργασίας.

Για παράδειγμα, οι οργανωτικές δεξιότητες και η πρωτοβουλία στη λήψη αποφάσεων, αποτελούν χρήσιμες δεξιότητες όχι μόνο κοινωνικά, αλλά και εργασιακά. Συνεπώς μέσα από δραστηριότητες που θα μπορούσαν να συνδεθούν με το Europass, όπως λόγου χάρη η οργάνωση μιας εκδήλωσης για τον εθελοντισμό, αποτελεί στοιχείο και της εμπειρίας του νέου και του πεδίου «σχετικά με εμένα», στο οποίο μπορεί να αναπτύξει τις δεξιότητες που απέκτησε.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συμπερασματικά ο παρών οδηγός, λαμβάνοντας υπόψιν την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας και της προώθησης των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στους νέους, δημιουργήθηκε ως ένα εργαλείο κατεύθυνσης, κατάρτισης αλλά και έμπνευσης ως προς το θέμα της ένταξης των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες.

Το εγχειρίδιο σχεδιάστηκε με γνώμονα τα αποτελέσματα της έρευνας, στην οποία έγινε αναφορά. Μέσα από αυτά τα αποτελέσματα εξήχθησαν τα αντίστοιχα συμπεράσματα, τα οποία αποτέλεσαν τα στοιχεία για τη δημιουργία των προτεινόμενων τρόπων ένταξης των νέων με λιγότερες ευκαιρίες.

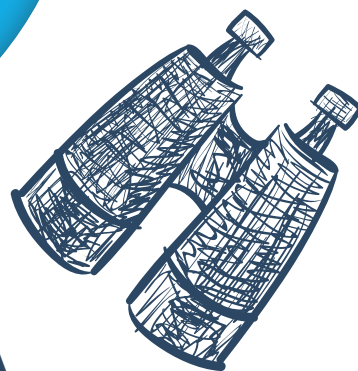
Οι τρόποι ένταξης επιχείρησαν να καλύψουν το ζήτημα του χαμηλού ποσοστού απασχόλησης νέων με λιγότερες ευκαιρίες από τους φορείς, καθώς και το ζήτημα της έλλειψης στρατηγικού πλάνου των φορέων ως προς την ένταξη των νέων αυτών, το ζήτημα της μη συμμετοχής τους σε περισσότερες δράσεις και το ζήτημα της δυσκολίας εύρεσης εργασίας των νέων.

Αυτά τα ζητήματα καλύφθηκαν μέσα από την πλήρη αναφορά στις προϋποθέσεις και τις προδιαγραφές, που θα πρέπει να έχει ένα οργανωμένο σχέδιο μέγιστης απόδοσης με έμφαση στην ευελιξία, την προσαρμοστικότητα και τον προβληματισμό, καθώς και μέσα από την ανατροφοδότηση, την οποία μπο-

ρούν να λάβουν οι φορείς από τους ίδιους τους νέους. Αξίζει να σημειωθεί, ότι κρίθηκε σημαντική, ως τρόπος ένταξης, η ενίσχυση της καλλιέργειας του κλίματος εμπιστοσύνης για την καλύτερη προσέγγιση των νέων, ενώ η υλικοτεχνική κάλυψη θα μπορούσε να αποτελέσει ένα ουσιαστικό εργαλείο για την ένταξη περισσότερων ομάδων ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες.

Η εύρεση εργασίας θα μπορούσε επίσης να ενισχυθεί μέσα από δραστηριότητες συνδεδεμένες με τις δυνητικά εργασιακές δεξιότητες των νέων, γεγονός που θα μπορούσε να αποτελέσει πόλο έλξης για τους συμμετέχοντες νέους με λιγότερες ευκαιρίες, εφόσον ένα από τα κίνητρα θα ήταν η ανταπόκριση στην αγορά εργασίας.

Εν κατακλείδι, οι τρόποι ένταξης των νέων με λιγότερες ευκαιρίες μπορούν να τροποποιηθούν, να ενισχυθούν, ακόμα και να αντικατασταθούν, με σκοπό την αύξηση των ποσοστών των συμμετεχόντων νέων με λιγότερες ευκαιρίες στα Ευρωπαϊκά Προγράμματα, αλλά παράλληλα και την αύξηση του αντικτύπου της ένταξης αυτής, στους νέους, στους φορείς, στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία εν γένει.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Călăfăteanu, A. M., & López, M. A. G. (2017). T-Kit 8-Social inclusion:(2017 edition) (Vol. 8). Council of Europe.

CHIRCOP, D. (2021). European Solidarity Corps 2021-2027.

Dictionary, M. W. (2002). Merriam-webster. On-line at <http://www.mw.com/home.htm>, 8, 2.

ECOTEC Research and Consulting (Firm) Commission of the European Communities. (2008). Report from the commission to the European Parliament and the Council on the first evaluation of the Europass initiative.

Galdini, R., & De Nardis, S. (2021). Not Only For-Profit, Sharing Solidarity and Promoting Opportunities. A Case Study in Rome. In *Sharing Economy at the Base of the Pyra-*

mid (pp. 27-52). Springer, Singapore.

Jones, E. (2021). Next generation EU: solidarity, opportunity, and confidence.

Klatt, G. (2020). The European Youth Strategy. In *Europe's Lifelong Learning Markets, Governance and Policy* (pp. 77-103). Palgrave Macmillan, Cham.

Stok, F. M., Bal, M., Yerkes, M. A., & de Wit, J. B. (2021). Social inequality and solidarity in times of COVID-19. *International journal of environmental research and public health*, 18(12), 6339.

Zschache, U. (2021). New challenges and changing opportunities: The differing responses of transnational solidarity organisations in Germany. In *Transnational Solidarity in Times of Crises* (pp. 91-127). Palgrave Macmillan, Cham.

Εγχειρίδιο Ένταξης Ατόμων Με Λιγότερες Ευκαιρίες

Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

Η ΙΣΧΥΣ ΕΝ ΤΗ ΕΝΩΣΕΙ.

 Erasmus+ Youth Greece

 erasmusplus_youth_gr

 EplusYouthGR

 European Solidarity Corps Greece

 europeansolidaritycorpsgr

 Erasmusplus Youth